

indſtrænker de unge Menneſkers Ehvervsfrihed, og man indſtrænker den i ſtørre Grad ved at forbyde dem Nattearbejde, ſhi derved bliver det for mange af dem umuligt at faae Anſættelſe i Fabriker, før de naae den Alder, da de ſuldkommen kunne raade over deres Perſon. Flere unge Menneſker ville ganſte viſt, naar denne Lov udkommer, og naar der ikke ſtør mangfoldige Undtagelſer fra dette Forbud, blive beſvæde det Arbejde, de nu have i Fabriker. Dette gjælder navnlig en viſt Art af Fabriker, ſom jeg har omtalt under Sagens tidligere Behandling. Der maa alſaa ſte Undtagelſer, og det er vel muligt, at det havde været allerheldigſt at indſtrænke Loven paa dette Punkt til at bemyndige Miniſteren til at gribe ind i ſaadanne Forhold, hvor han fandt, at Arbejdet var for ſtrængt, ſaaledes at han havde Ret til at forhindre, at unge Menneſkers Arbejde blev misbrugt. Men dette at forbyde alle unge Menneſker at arbejde i alle Slags Fabriker om Natten vil ganſte viſt være for haardt, og det vil i høi Grad medføre, at der trænges til Undtagelſer. Men er man gaaet ind paa dette Forbud, er Landſtinget med ſtort Flertal kommet bort fra at tillade indſtrænket Nattearbejde og gaaet over til ganſte at forbyde Nattearbejde, undtagen i Liſſælde, hvor der er indgivet Anſøgning derom, og det er blevet bevilget af Indenrigsminiſteriet, forekommer det mig, at det er et langt ſtørre og mere indgribende Forbud end det, der er Tale om mod Søndagsarbejde, og medens der fra flere Sider i Thinget var en viſt Frygt for, at man ad den Vej, ved ikke at forbyde unge Menneſker at arbejde om Søndagen, ſkulde vel ikke forhindre, men dog bidrage til at forhindre, at Søndagen fik den Betydning for dem ſom Hviledag og ſom Helligdag, ſom den burde have, ſaa at det maatte kunne ſtille ſig tvivlſomt, hvorvidt man i den Henseende vilde være i Overenſtemmeſe med, hvad Hjerheden af Thinget tilliger, var der derimod et ſaa ſtort Flertal for Miniſterens Forſlag, om ganſte at forbyde Nattearbejde, at det ikke syntes mig paſſende igjen her i Thinget at ſtille Forſlag om at have dette Forbud. Der er alſaa virkelig en Forbindelſe mellem diſe to Forſlag, Forbudet om Søndagsarbejde og Forbudet mod Nattearbejde, idet de begge hvile paa Betragtningen af, at det er væſentligere at ſikre de unge Menneſker Vilde fra Arbejde end at lade dem beholde deres Ehvervsfrihed, og denne Betragtning gjør ſig i langt høiere Grad gjældende i Forbudet mod Nattearbejde end i Forbudet mod Søndagsarbejde. Vil man alſaa være imod, at det nu mindre trykkende Forbud opretholdes, ſynes jeg, at man konſekvent maatte ſøge det andet, langt betænkeligere Forbud ophævet, og vil man finde ſig i det ene, forekommer det mig, at man ogſaa maatte kunne finde ſig i det andet.

Griffen: Ja, naar vi, ſom det ærede Min-dretal gjør, kun betragte Sagen fra den ene Side,

kunne vi let komme til det ſamme Reſultat, ſom han, nemlig, at ſe noget meget ſaardt deri, at unge Menneſker ikke maa arbejde om Søndagen. Han udtalte, at det var haardt, at de ikke maatte have dette Bierhverv til Hjælp for at faae det daglige Brød. Men Sagen kan ogſaa ſes fra en anden Side, ſaaledes nemlig, at naar Tillabelſen til at arbejde om Søndagen gives ved Loven, er det ikke utroligt, at Fabrikeerne kunne benytte Beſtemmeſen paa en ſaadan Maade, at den bliver en Tvång, og for ſaa vidt det ſkulde føre dertil, at det ikke længere blev frivilligt, om de ville arbejde om Søndagen eller ikke, men at der kom et Tryk fra Fabrikeernes Side paa de unge Menneſker, ſaa at de ikke godt kunde ſige Nei til Søndagsarbejde, vilde jeg anſe det for meget uheldigt. Desuden forekommer det mig, at diſe unge Menneſker, ſelv om de ikke maa arbejde paa Fabrikeerne om Søndagen, nok ville finde Leilighed til at anvende Tiden paa en gavnlig Maade; der oprettes nu rundt omkring Søndagsſkoler, hvori de unge Menneſker kunne finde gavnlig Tidſfordriv. Naar vi betragte Sagen fra denne Side, forekommer det mig, at vi ikke bør foretage Forandringer i Loven, ſom den foreligger, hvorved den vilde komme til igjen at gaa tilbage til det andet Thing, og jeg ſkal derfor anbefale Thinget at vedtage Lovforſlaget uforandret.

Justitsminiſteren: Indenrigsminiſteren, der ſom bemærket af den høitærede Formand, ikke kan forlade det andet Thing, i hvilket der forhandles en Sag, ved hvilken han jævnlig maa tage Del i Diskuſtionen, har anmodet mig om paa hans Begne at udtale, at han anbefaler Thinget at vedtage Lovforſlaget uforandret, ſom det er kommet fra det andet Thing. Indenrigsminiſteren finder ingen Betænkelighed ved, at der i § 5 er indſtødt diſe Ord „og unge Menneſker.“ Han mener, at den Beſtemmeſe i og for ſig ikke vil faae nogen praktiſk Betydning, fordi der væſentlig kun er Tale om Arbejde paa Fabriker, og han gaar ud fra, at det maa betragtes ſom Regel, at der overhovedet ikke vil blive arbejdet paa Fabrikeerne om Søn- og Helligdagene. Dertil kommer, at Indenrigsminiſteren ikke har troet at kunne opgve den Anſueſe, at det i og for ſig maa anſes for rigtigt og naturligt, at der gjøres Alt for at ſjerne Forandringerne for, at unge Menneſker kunne faae den fornødne Hvile paa Søn- og Helligdage og Afgang til at beſøge den offentlige Gudstjenefte. — Forſaavidt det ærede kongevalgte Medlem (Fiſcher), der i denne Sag fremtræder ſom Min-dretal, med Henſyn til Helligdagsanordningen, har udtalt, at den viſt fortjener Anerkjendelſe for Liberalitet, kan jeg gjerne slutte mig ſaa vel til denne hans Udtaleſe ſom i Dørigt til de Bemærkninger, han gjorde gjældende med Henſyn til, hvad det maatte anſes for at være rigtigt at beſtemme ſom Helligdages Øitideligholdelſe. Jeg er enig